

VÄSTRA PROMENADEN

PROGRAMHANDLING
2020-07-10

VÄSTRA PROMENADEN PROGRAMHANDLING

Beställare: Anders Larsson, Uppsala kommun

Medverkande från WSP:

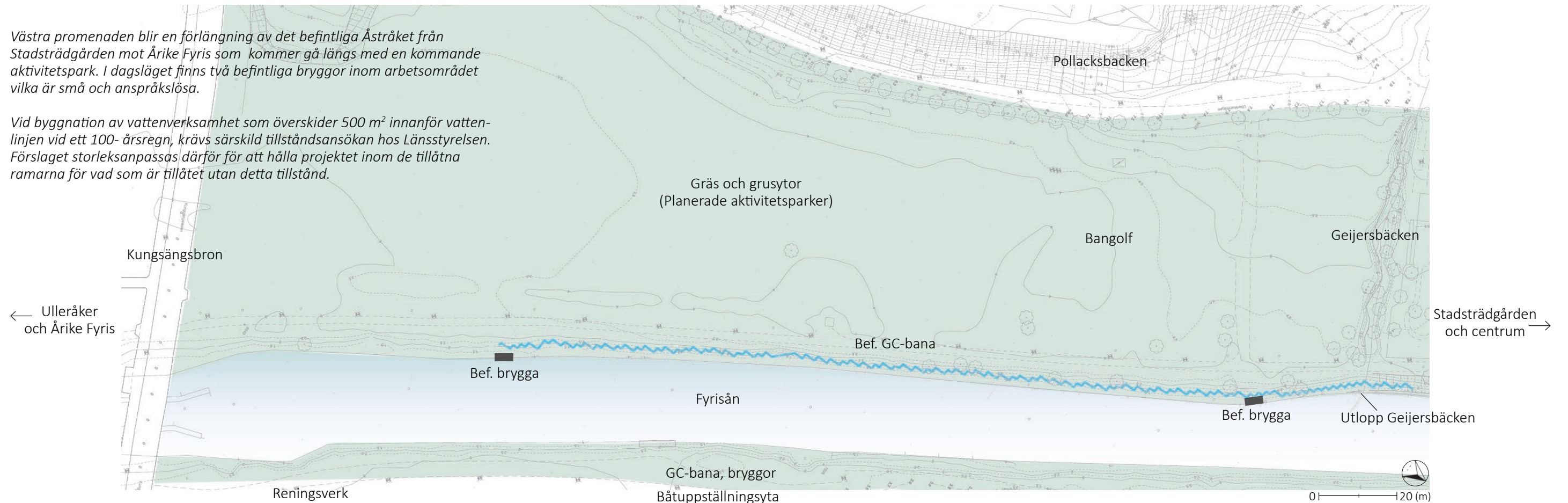
Lotta Palmgren, ansvarig landskapsarkitekt

Linnéa Randhem, handläggande landskapsarkitekt

Analys - befintlig situation och förutsättningar

Västra promenaden blir en förlängning av det befintliga Åstråket från Stadsträdgården mot Årike Fyris som kommer gå längs med en kommande aktivitetspark. I dagsläget finns två befintliga bryggor inom arbetsområdet vilka är små och anspråkslösa.

Vid byggnation av vattenverksamhet som överskider 500 m² innanför vattenlinjen vid ett 100-årsregn, krävs särskild tillståndsansökan hos Länsstyrelsen. Förslaget storleksanpassas därför för att hålla projektet inom de tillåtna ramarna för vad som är tillåtet utan detta tillstånd.

Platsbilder

Norra bryggan och GC-väg med vy mot söder.

Norra bryggan med vy mot nordöst över Fyrisån.

Vy från GC-bana till andra sidan Fyrisån.

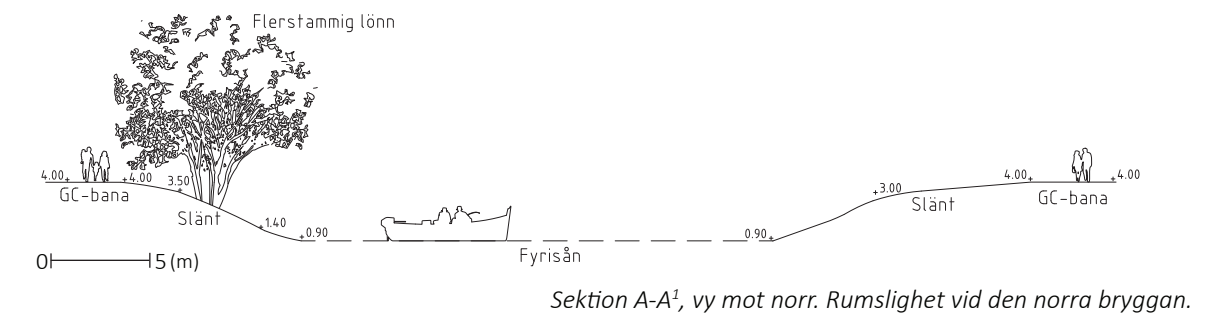
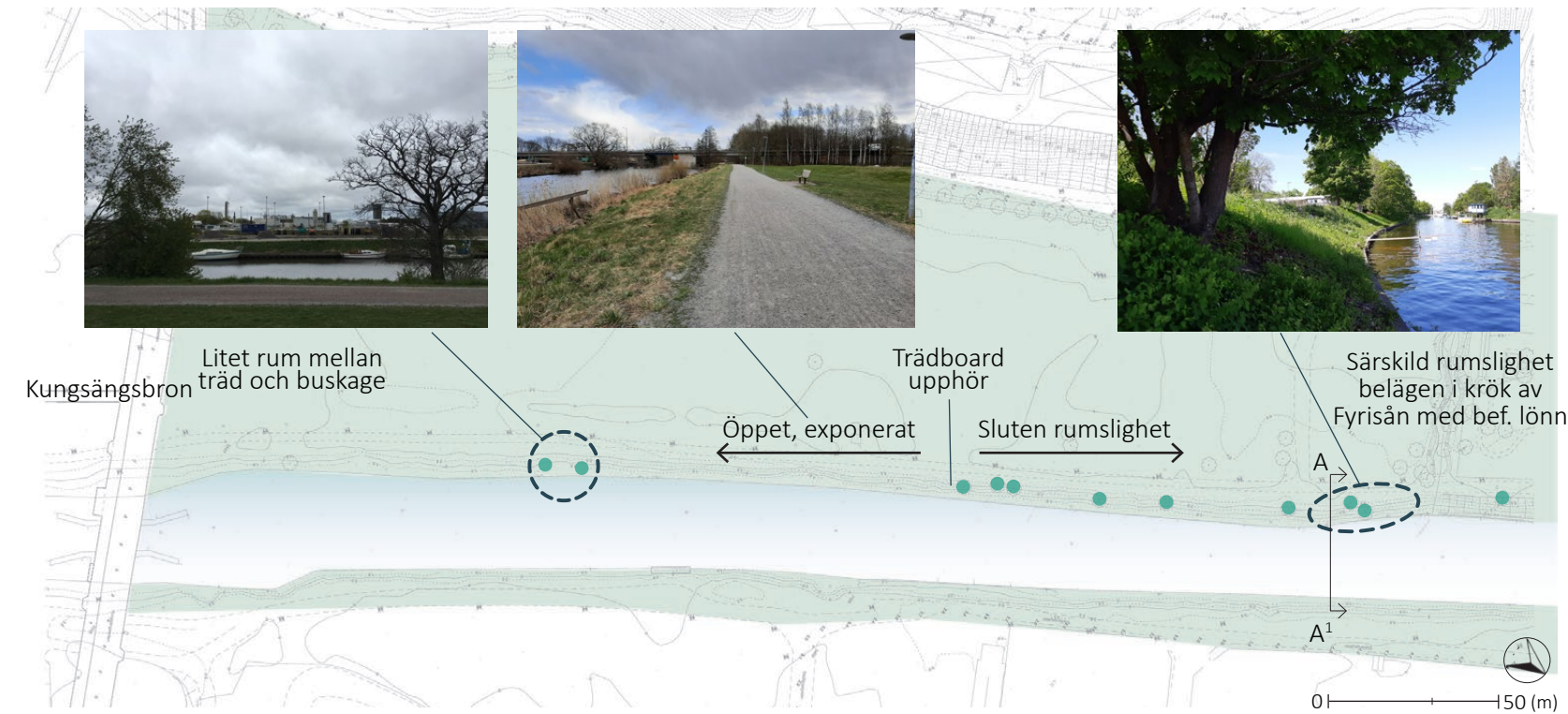

Södra bryggan med vy över reningsvek och bro.

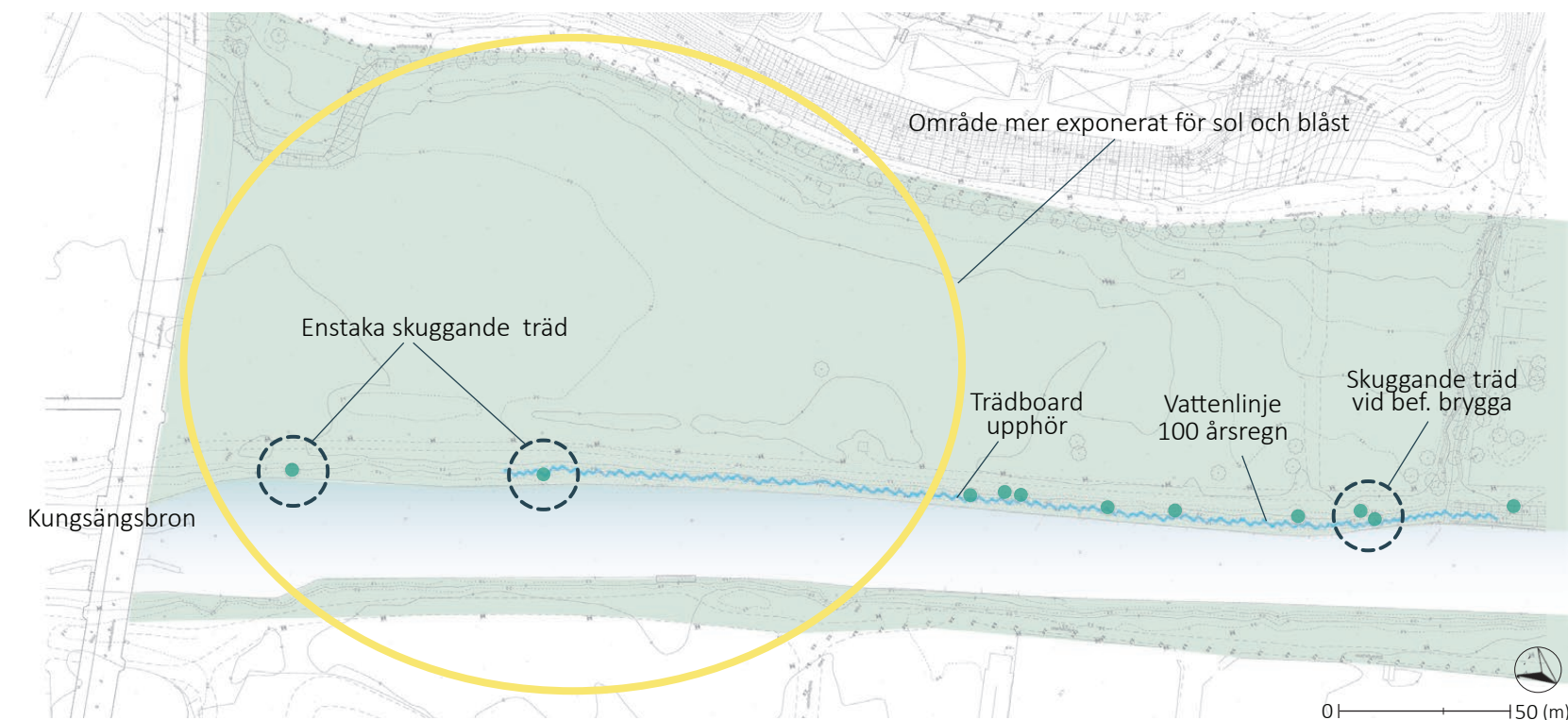
Bef. trappa mellan GC-bana och bryggor.

Rumslighet

Ungefär halvvägs in på arbetsområdet upphör de befintliga träden längs med ån och GC-vägen. Ju längre söderut man befinner sig desto mer öppet och exponerat upplevs platsen. Här och var finns dock några solitära stora träd som skapar viss rumslighet i det annars mycket öppna rummet. Rumsligheten ökar och blir mer sluten och gemytlig ju närmare centrum och Stadsträdgården man kommer. Allra längs norrut inom området kröker sig Fyrisån en aning och bidrar till annan typ av rumslighet då sikten förändras. Kröken och de befintliga träden som finns här gör att denna plats identifieras som en särskilt intressant och trevlig plats.

Klimat

Det mer öppna och exponerade läget innebär mer sol och vind. Några enstaka träd och buskar norr om de befintliga bryggorna skänker visst vindskydd och skugga.

Vid ett 100-årsregn kommer stora delar av bryggorna att översvämmas. Den övre delen i anslutning till GC-vägen kommer dock inte påverkas.

Siktlinjer

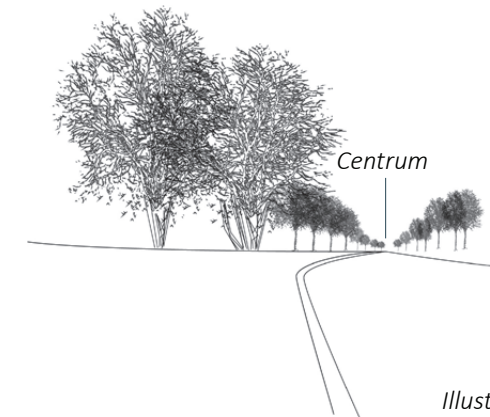
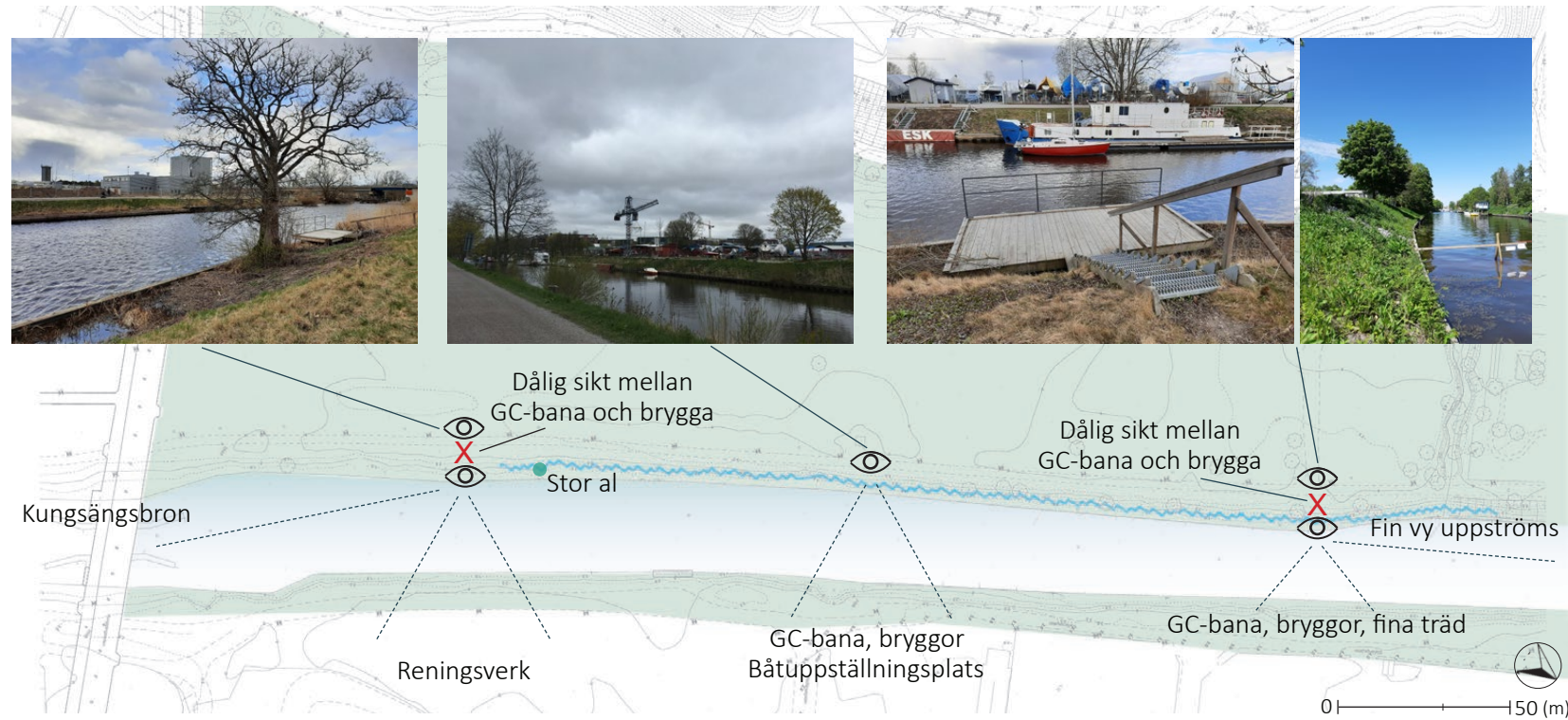

Illustration över siktlinjen uppströms vid norra bef. bryggan.

Bryggorna idag är svåra att se från GC-vägen och kontakten mellan vägen och vattnet är dålig. Utsikten till andra sidan Fyrisån är god men beroende på vilken brygga man befinner sig på och åt vilket håll man tittar åt varierar kvaliteten på innehållet. Bryggan längs norrut har de bästa siktlinjerna med en gemytlig känsla över båtar, sora träd och sikten över ån in mot centrum. Bryggorna längst söderut har en påtaglig vy ut mot det oestetiska reningsverket och ut mot Kungsängsbron. Det finns några få stora fina träd som är vackra att titta på.

Befintliga värden

Vid den södra befintliga bryggan står idag en stor al som ger karaktär, rumslighet och riktmärke till platsen. Den skänker också viss skugga på den i övrigt exponerade platsen. Befinner man sig norr om alen skymms även en del av sikten och det påtagliga intrycket av reningsverket minskas.

Vid den norra befintliga bryggan finns även där ett stort träd, en lönn, som skänker skugga och rumslighet till platsen. Vid denna plats kröker sig Fyrisån och siktlinjen uppströms öppnar upp sig. Denna plats bedöms vara den med flest kvaliteter och bästa läget för en brygga.

Programpunkter

- Helhetsgrepp och sammanhållen gestaltning med tydlig röd tråd.
- Stora bryggor med koppling till befintliga bryggor uppströms och tydligare koppling till intilliggande gång- och cykelbana.
- Ta vara på siktlinjer och rumslighet som finns idag. Ej skymma fina vyer. Utkikspunkt.
- Ta till vara på befintliga träd i gestaltningen för skugga och rumslighet.
- Skapa rumslighet med ny inramande vegetation som ger variation längs åbrinken.
- Tryggt, säkert och tillgängligt.
- Gestaltning med flexibel användning.
- Variation i utformning och material. Gedigna material som natursten, trä, smide.

Förslag - Översikt

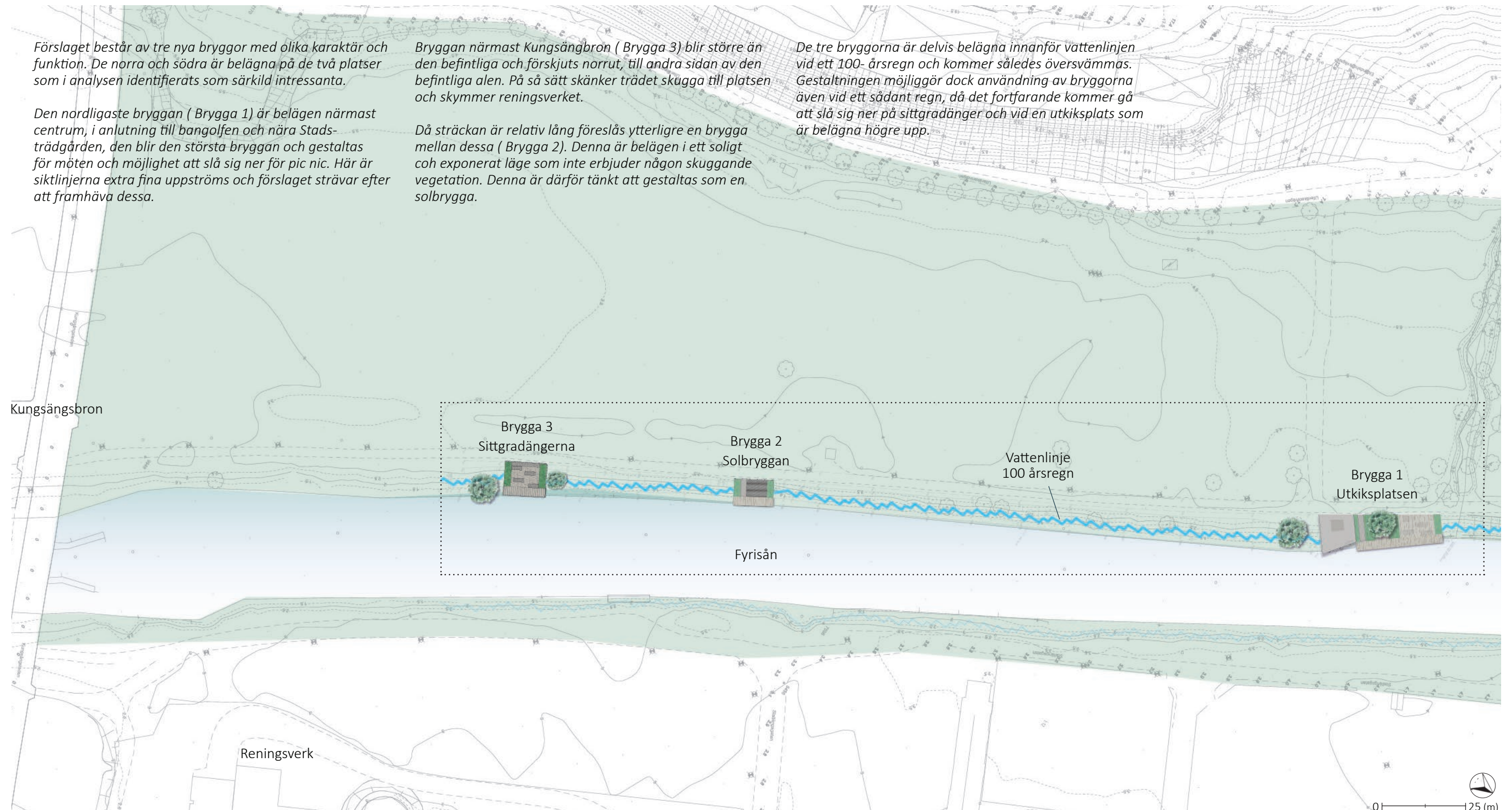
Förslaget består av tre nya bryggor med olika karaktär och funktion. De norra och södra är belägna på de två platser som i analysen identifierats som särskild intressanta.

Den nordligaste bryggan (Brygga 1) är belägen närmast centrum, i anlutning till bangolfen och nära Stads-trädgården, den blir den största bryggan och gestaltas för möten och möjlighet att slå sig ner för pic nic. Här är siktlinjerna extra fina uppströms och förslaget strävar efter att framhäva dessa.

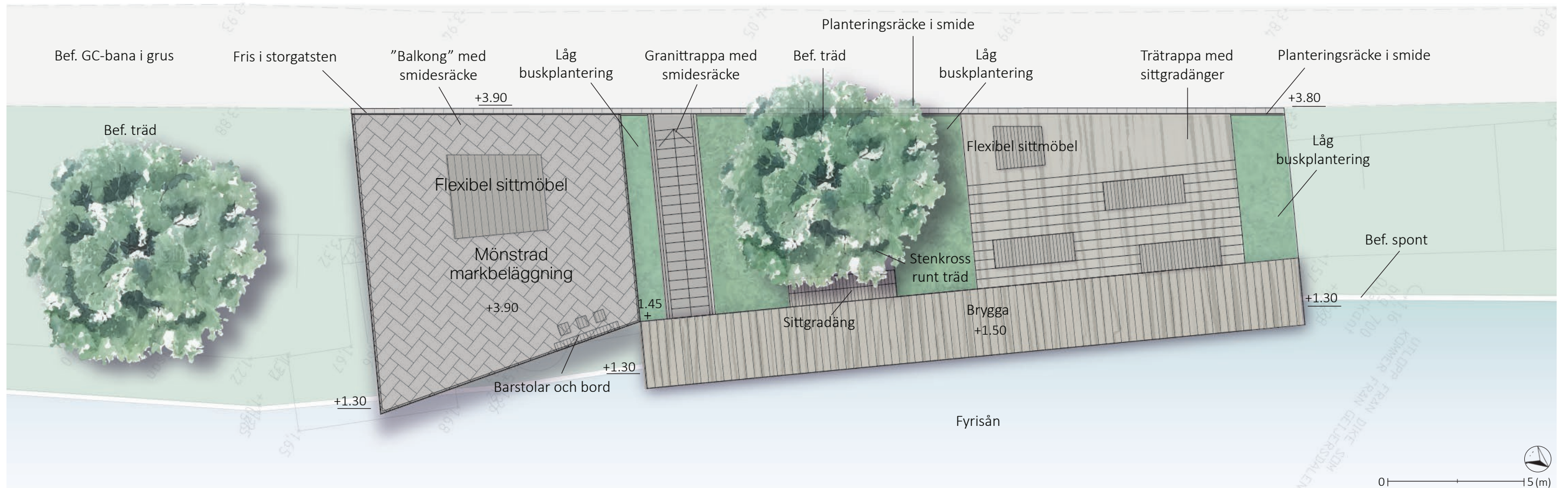
Bryggan närmast Kungsängsbron (Brygga 3) blir större än den befintliga och förskjuts norrut, till andra sidan av den befintliga alen. På så sätt skänker trädet skugga till platsen och skymmer reningsverket.

Då sträckan är relativt lång föreslås ytterligare en brygga mellan dessa (Brygga 2). Denna är belägen i ett soligt och exponerat läge som inte erbjuder någon skuggande vegetation. Denna är därför tänkt att gestaltas som en solbrygga.

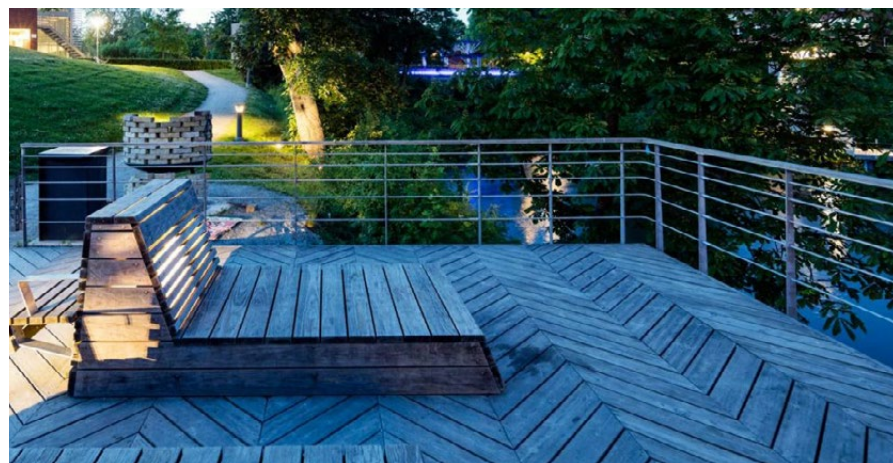
De tre bryggorna är delvis belägna innanför vattenlinjen vid ett 100-årsregn och kommer således översvämmas. Gestaltningen möjliggör dock användning av bryggorna även vid ett sådant regn, då det fortfarande kommer gå att slå sig ner på sittgradängerna och vid en utkiksplats som är belägna högre upp.

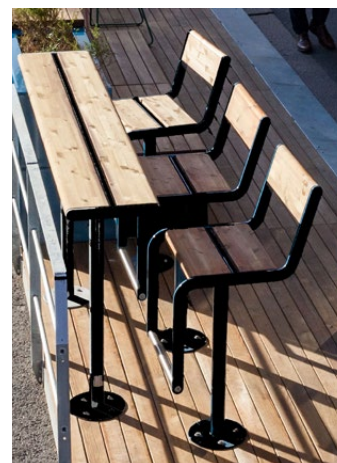
Bryggan 1 - Utkiksplatsen

Inspiration

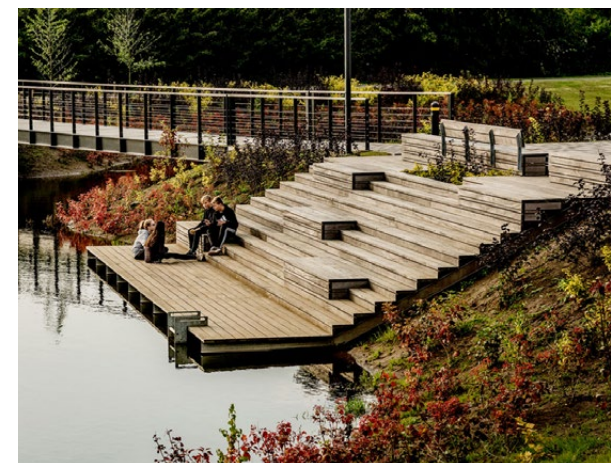
Mönsterlagd markbeläggning och flexibel sittyta på balkong.

Barstolar på balkong.

Granittrappa med smidesräcken.

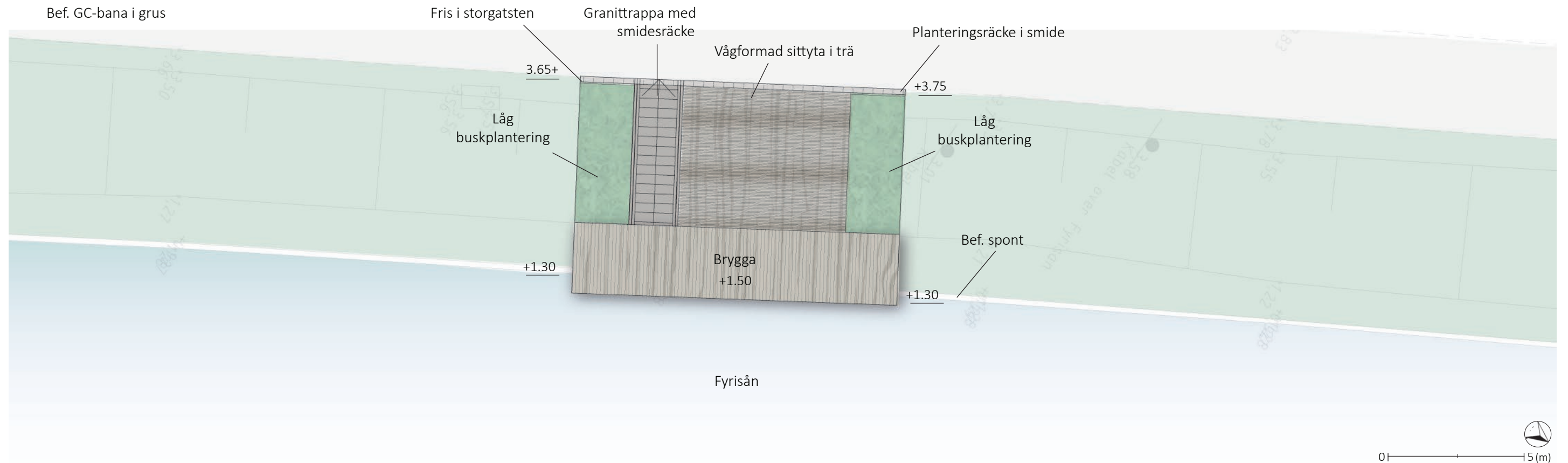

Sittgradänger i trä.

Enstaka sittplats bestående av gradänger.

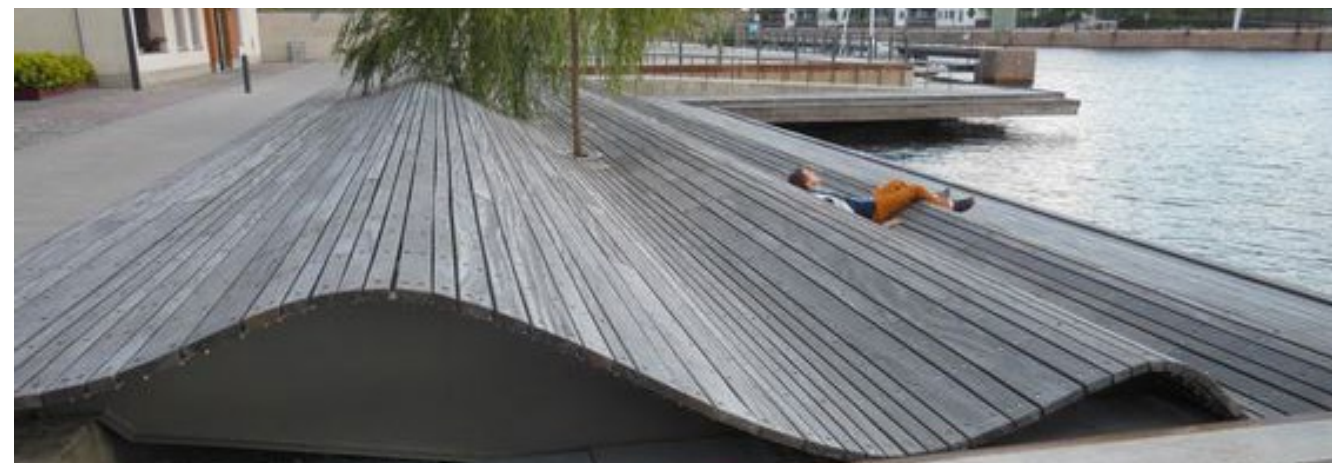
Bryggga 2 - Solbryggan

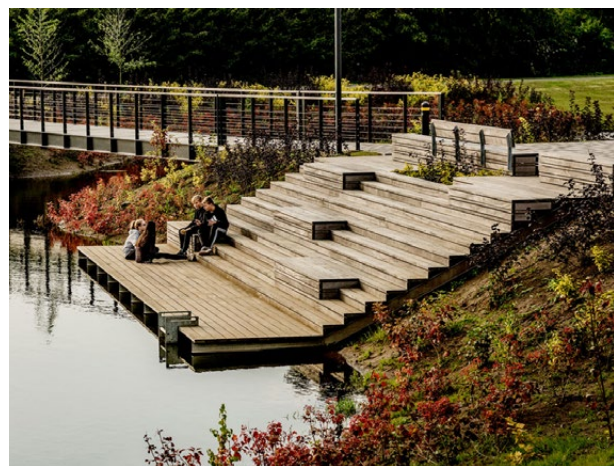
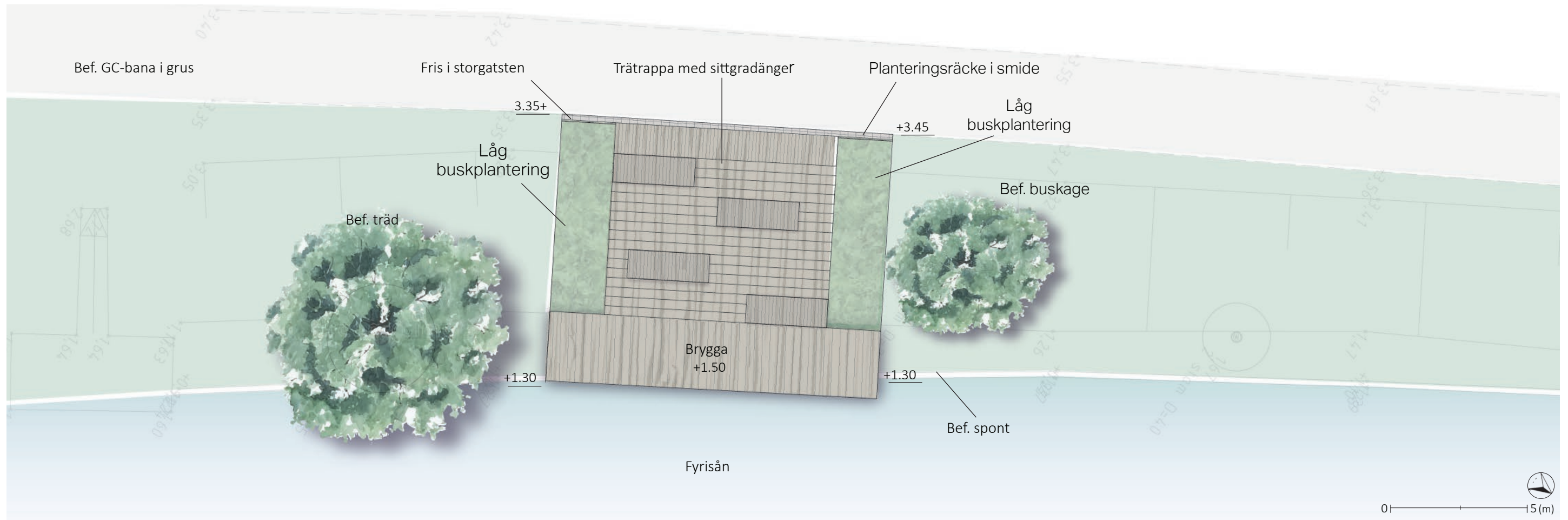
Granittrappa med smidesräcken

Solbryggga inspirerad av en vågrörelse där man kan ligga och ta det lugnt.

Brygga 3 - Sittgradängerna

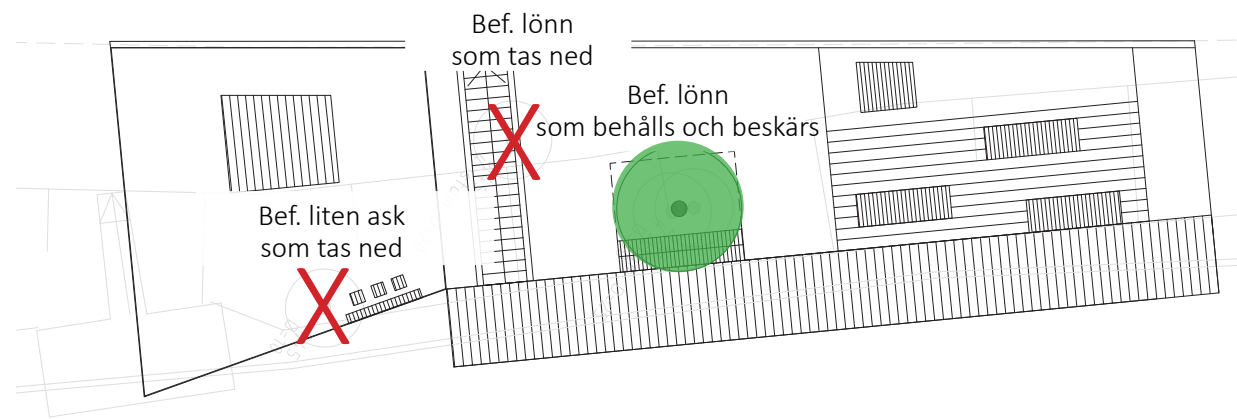

Trappa med sittgradänger.

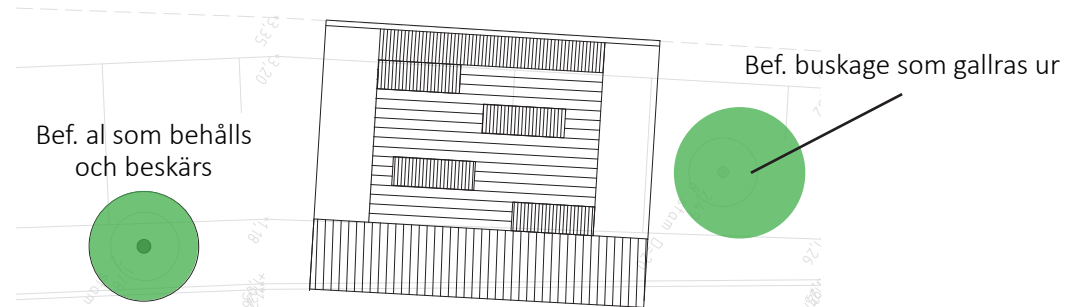

Sittgradänger i i trä coh granit.

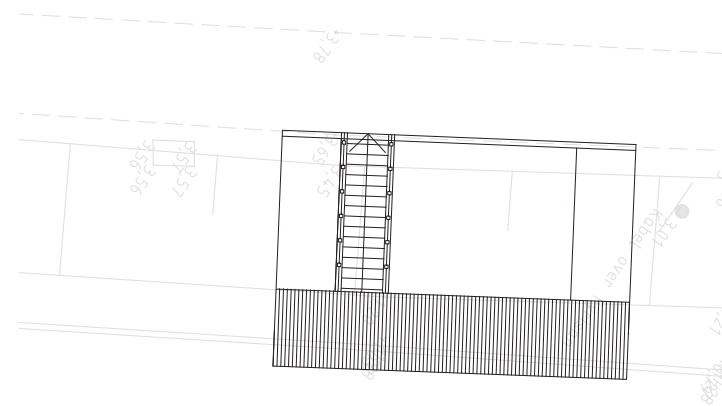
Träd

Vid utkiksplatsen föreslås att två befintliga träd tas ned för att ge plats åt balkong och brygga. Den flerstammiga lönnen skänker värdefull skugga till platsen och en liten sittgradäng i två nivåer placeras under denna.

Vid sittgradängerna finns en befintlig stor al som behålls. Den bistår med karaktär till platsen och dämpar intrycket från Kungsängsbron och reningsverket. Vid varma dagar skänker den skugga till delar av bryggan. Ett större befintligt buskage angränsar till nordvästra delen av bryggan och ramar in platsen. En gallring av detta föreslås för att ge ett mer ordnat intryck.

Vid solbryggan finns ingen befintlig vegetation och inga nya träd föreslås, i syfte att behålla den öppna karaktären.

Bef. lönn som behålls.

Bef. lönn som tas ned.

Liten ask som tas ned.

Bef. al som behålls.

Bef. buskage som behålls.

Vegetation och materialval

Smidesräcke på trappor, balkong och i anslutning mellan planteringar, och befintliga GC-vägen likt övriga sträckan uppströms längs med Fyrisån.

Inslag av granit i trappor och sittplatser.

Bryggor, sittgradänger och sittplatser i trä.

Markbeläggning i marksten lagt i mönset.

Planteringarna i slänterna blir lättskötta låga buskar som ramar in och tillför karaktär till bryggorna under olika årstider. De hålls på plats och skyddas av ett lågt smidesräcke och storgatsten, likt planteringarna i Stadsträdgården för att skapa ett sammanhang vid stråket utmed Fyrisån.